

PROGRAMA DE TUTORIA

Justificació

Els menors i joves internats als centres requereixen d'una intervenció individualitzada, periòdica i constant, durant tot l'internament que els faciliti un espai de reflexió del propi procés educatiu i que serveixi de reforç a tota la intervenció que es du a terme al centre.

El professional referent per a cada menor o jove, durant l'internament, és aquell educador-tutor assignat especialment per a ell. Tots els menors i joves amb mesures d'internament han de tenir assignat un tutor i han de rebre una intervenció individualitzada, segons el mandat de la Llei 5/2000 i la Llei autonòmica 27/2001. La intervenció educativa individualitzada necessita una programació específica i única per a cada menor o jove, segons les seves necessitats i els factors de risc detectats.

El tutor, com a membre de l'equip multidisciplinari, ha de dur a terme el seu programa a partir del treball interdisciplinari i ha de donar suport a aquelles actuacions que es duguin a terme en els protocols i altres programes: competències psicosocials, educació per a la salut, programes d'actuació especialitzada.

Objectiu general

- Implicar els menors i joves en el seu PTI, motivar-los i orientar-los vers un procés de canvi favorable a la reinserció social, tot reforçant la intervenció general i especialitzada del centre.

Objectius específics i continguts

Objectius

- Que el menor o jove conegui els procediments generals d'estada al centre durant el període d'internament.
- Conèixer la seva situació judicial, els processos consegüents i les seves condicions d'estada al centre.
- Que el menor o jove participi, de forma efectiva, en l'elaboració i desenvolupament del seu PTI, en el nivell que sigui possible (determinació d'objectius i accions, formes de supervisió, establiment d'acords amb el tutor...).
- Comprendre, respectar i utilitzar l'espai de tutoria individualitzat per projectar millores en la conducta prosocial i fer-ne el seguiment que correspongui.
- Implicar-se a treballar amb el tutor aspectes personals concrets i necessaris per al seu procés educatiu.
- Que el menor o jove valori el seu propi esforç i reconegui els seus canvis a partir de l'autoavaluació, orientada pel mateix tutor, i de l'avaluació periòdica, efectuada pels professionals del centre, de la seva conducta.

Continguts

- El funcionament del CE: normatives, activitats, paper de l'equip multidisciplinari, presa de decisions, sistemes d'avaluació, etc.
- El procés judicial, la situació judicial particular i les repercussions en les condicions d'estada al centre.
- El PTI i els informes a la instància judicial, l'avaluació de la seva conducta, el compliment dels acords i les conseqüències.
- Informacions dels professionals que intervenen amb el jove i la seva família i/o referents
- Les conductes infractores (disruptives, delictives...) i la seva explicació funcional (antecedents i conseqüències)
- Les conductes prosocials en el context del centre i fora del centre. Les conductes que s'esperen del menor.
- Estratègies de motivació i automotivació per facilitar els processos de canvi.
- Tècniques concretes per treballar aspectes referits al PTI del menor / jove
- Continguts propis d'altres programes.

Destinatariis i criteris d'alta i baixa

Destinatariis

- Tots els menors i joves del CE.

Criteris d'alta

- El criteri general per a donar un menor / jove d'alta al programa de tutories, és quan s'hagi fet la primera entrevista de tutoria.

Criteris de baixa

- Per la baixa del menor o jove al CE.

Metodologia

- La metodologia d'intervenció en el programa de tutoria és eminentment individual i estarà ajustada a cada un dels menors i joves i al context d'intervenció, d'acord amb els objectius que s'hi persegueixin.

Per ajustar la metodologia s'han de tenir en compte els objectius dissenyats al PTI i les característiques personals del menor o jove (capacitats, actituds, habilitats...). La seqüència d'accions concretes s'han de recollir en el Pla de treball en tutoria.

Actuacions bàsiques del tutor

- Recollir la informació sobre el menor o jove, especificada al protocol d'aplicació del programa de gestió del risc de reincidència (PGRR-SAVRY).
- Fer entrevista/es semiestructurada/es per detectar els factors de risc, d'acord amb el protocol esmentat, amb el menor o jove.
- Elaborar el Pla de tutoria, tenint en compte els objectius del PTI, les decisions de l'equip multidisciplinari i la implicació del menor o jove en el treball tutorial.
- Intervenció específica, a través de tècniques concretes, per reforçar i generar conductes prosocials en el menor o jove.
- Orientar i assessorar en diversos àmbits: personal, educatiu i formatiu.
- Recollir, analitzar i canalitzar les demandes del menor o jove a l'equip multidisciplinari i/o equip directiu.

Durada i periodicitat

- La durada d'un menor o jove en el programa de tutoria ha de ser la del **temps d'estada al centre**.
- La periodicitat d'intervenció en el programa de tutoria ha de ser com a **mínim d'1 hora setmanal** en entrevista o sessió de treball formal (efectuada en un espai físic especialment destinat al treball individual amb el tutor).

Responsable

- Tutor assignat al menor / jove
- Coordinador del grup educatiu en el qual es troba el menor / jove
- Subdirector del centre

Avaluació bàsica

- S'avalua d'acord amb el nombre de tutories formalitzades, del nombre d'accions efectuades en relació amb els objectius del Pla de treball de tutoria (relacionats amb els objectius globals del PTI) i segons els resultats consegüents, els quals haurien d'estar relacionats amb l'assoliment dels objectius establerts al PTI.

Sistema motivacional

- L'avaluació de la intervenció en el programa de tutoria puntuarà en el sistema motivacional en **l'àmbit personal**, del qual és responsable el tutor.
- El tutor farà un seguiment constant de l'àmbit personal per puntuar-lo adequadament segons les indicacions donades al document marc sobre el sistema motivacional.

Connexions del programa amb els factors del SAVRY

Factors de risc històrics

- a. Violència previs (S1)*
- b. Història d'actes delictius no violents (S2)*
- c. Seguiment en el passat/ fracàs d'intervencions anteriors (S4)*
- d. Intents d'autolesió o de suïcidi anteriors (S5)*

Factors de risc socials i contextuals

- a. Delinqüència en el grup d'iguals (S11)*
- b. Rebuig del grup d'iguals (S12)*
- c. Estrès experimentat i incapacitat per enfrontar dificultats (S13)*
- d. Falta de suport personal social d'altres adults (S15)*

Factors de risc individuals

- a. Actituds negatives (S17)*
- b. Assumpció de riscos / impulsivitat (S18)*
- c. Problemes de consum de substàncies (S19)*
- d. Problemes amb maneig de l'enuig (S20)*
- e. Baix nivell d'empatia / remordiment (S21)*
- f. Problemes de concentració i hiperactivitat (S22)*
- g. Baixa col·laboració en les intervencions (S23)*
- h. Baix interès (S24)*

Factors de protecció

- P1. Implicació prosocial*
- P4. Actitud positiva cap a les intervencions i autoritat*
- P5. Fort compromís amb l'escola o feina*
- P6. Perseverança com a tret de la personalitat*

Documentació Bibliografia i webgrafia

- **Protocol d'aplicació del programa de gestió del risc de reincidència de joves (PGRR-SAVRY).** Servei d'Execució de Mesures. Febrer 2008.
- **Document base per a un programa marc de tutoria.** Treball col·laboratiu elaborat per educadors de diferents centres i presentat a les Jornades de Gestió del Coneixement 2006.
- **Criteris bàsics comuns per al disseny i desenvolupament dels sistemes motivacionals dels centres de justícia juvenil.** Servei d'Execució de Mesures. Novembre 2005.